

59
ORIGINALAKT

Dom A 34 /1936

AD 95/1935

Lagan, grundvattentäkt.

SÖDERBYGDENS VATTENDOMSTOLE

D G M

meddelad å domstolens kansli i

Växjö den 3 juni 1936.

Sökande: Berga kommun, Lagan.

Saken: ansökan om laglighets-
prövning av en grundvattentäkt inom
fastigheten Trotteslöv Norregård
1⁷² i Berga socken, Kronobergs län,
med mera.

Ansläkt.

Berga kommun har i ansökan till vattendomstolen, med åberopande
av en utav Kommunernas Konsultbyrå - L3F den 31 oktober 1933 upprätt-
ad redogörelse för grundvattenundersökning för lagens samhälle (akt-
sid. 13-20), anhållit om prövning av lagligheten av en grundvatten-
täkt inom fastigheten Trotteslöv Norregård 1⁷² i Berga socken, Krono-
bergs län, och om fastställande av rätt för kommunen att vid vatten-
tåkten tillgodogöra grundvatten i en myckenhet av högst 430 m³ per
dygn, dock högst 350 m³ per dygn i medeltal för år.

Kommunen har vidare anhållit, att vattendomstolen till skydd
mot förorening av grundvattnet måtte föreskriva att besvär eller last
(servitut) läggas på ett inre och ett yttre skyddsområde (karta,
aktsid. 12), varil helt eller delvis ingå fastigheterna Trotteslöv

därför icke hos vattendomstolen få påkallas efter utgången av den tid, som nedan fastställles för anmälan av oförutsedd skada i anledning av grundvattnets tillgodogörande. Efter utgången av denna tid torde det emellertid stå sakägare fritt att i annan ordning föra talan om den ersättning vartill fog må finnas.

Rättegångskostnader.

De nedan i domslutet utdömda rättegångskostnaderna ha medgivits av kommunen.

D o m s l u t.

Lagligförklaring och tillstånd.

Vattendomstolen lämnar Berga kommun tillstånd för framtiden att bibehålla en på fastigheten Trotteslöv Norregård 1⁷² i Berga socken anlagd grundvattentäkt, bestående av en grundvattenbrunn försedd med silrör och med en konstruktion i övrigt, som framgår av ritning den 29 oktober 1962, nr 795-1 (aktsid. 20), ävensom att vid vattentäkten tillgodogöra grundvatten i en myckenhet av högst 430 m³ per dygn, dock högst 350 m³ per dygn i medeltal för år.

Villkor m.m.

Vattentäktsfastighet. Rätten att tillgodogöra grundvattnet vid den nu lagligförklarade grundvattentäkten skall för framtiden vara förenad med Trotteslöv Norregård 1⁷² i Berga socken såsom vattentäktsfastighet.

Vattenhushållning. Vid vattentäktens utnyttjande skall nödig sparsamhet med grundvattnet iakttagas.

Vattendomstolen erinrar om innehållet i 2 kap. 52 och 56 §§ vattenlagen.

Kontrollföreskrifter. Kommunen har att föra anteckningar om de grundvattenmängder, som dagligen tillgodogöras vid vattentäkten,

och hålla dessa anteckningar tillgängliga för sakägare, som kunna vara beroende av grundvattenuttaget.

Skada och intrång. Vattendomstolen avvisar de av ägaren till Trotteslöv Norregård 1³⁹ framställda yrkandena om ersättning för intrång av ledningsdragningen över fastigheten.

Oförutsedd skada. Skulle grundvattnets tillgodogörande i medgifven omfattning befinnas medföra skada eller intrång som nu icke förutsatts av vattendomstolen, skall den som lider skadan eller intrånget vara berättigad att framställa anspråk på ersättning därför eller, där skadan eller intrånget är av betydelse, föra talan om meddelande av föreskrift om sådana ändrade bestämmelser för företaget, vilka utan att förnärma tredje mans rätt eller medföra väsentlig olägenhet för kommunen äro ägnade att förebygga eller i största möjliga utsträckning minska skadan eller intrånget för framtiden. Anspråk eller talan som nu sagts skall för att kunna upptagas till prövning anmälas respektive genom stämning anhängiggöras hos vattendomstolen inom tjugو år efter det denna dom vunnit laga kraft.

Till skydd mot förorening av grundvattnet vid vattentäkten förordnar vattendomstolen med stöd av 2 kap. 62 § vattenlagen, att servitut till förmån för vattentäktsfastigheten Trotteslöv Norregård 1⁷² skall åvila fastigheterna inom ett inre och ett yttre skyddsområde, vilka angivits å en den 31 oktober 1963 upprättad översiktskarta över Lagans samhälle (aktsid. 12). Å denna karta äro gränserna för vattentäktsfastigheten utmärkta med röd färg, gränserna för det inre skyddsområdet med blå färg samt gränserna för det yttre skyddsområdet med grön färg. Servitutsbestämmelserna skola innebära inskränkningar i

Skyddsbestäm-
melser.

rätten att förfoga över de inom skyddsområdena belägna delarna av fastigheterna Trotteslöv Norregård l¹¹, l³⁹, l⁴⁰, l⁴¹ (numera l⁷⁴) och l⁴² samt Torg l²⁷ och l¹¹, alla i Berga socken.

Servitutsbestämmelserna skola ha följande innehåll:

Inre skyddsområdet.

1. Upplag av oljeprodukter, tjärprodukter, organiska lösningsmedel, industriella avfallsämnen, dammbindningsmedel, djur- och växtbekämpningsmedel samt andra för grundvattnet skadliga kemikalier må icke anordnas, dock må undantag efter särskild prövning medgivas av byggnadsnämnden för fastighets lager av eldningsolja och lantgårds lager av drivmedel.

2. Gödselstad och ensilageanläggning får icke anordnas. Spridning av naturgödsel, ensilagesaft, dammbindningsmedel, samt djur- och växtbekämpningsmedel må icke företagas utan tillstånd av hälsovårdsnämnden.

3. Tipping av avfall eller av annat, som kan medföra risk att grundvattnet förorenas, får icke förekomma.

4. Avloppsanläggning får icke anordnas utan hälsovårdsnämndens tillstånd.

5. Maskin driveⁿ med flytande bränsle får icke uppställas för stadigvarande bruk. För kortare tidsbegränsad uppställning äger hälsovårdsnämnden dock meddela tillstånd.

6. Vid exploatering av grus- eller sandtag får grävning icke ske till större djup än en meter över den beräknade högsta grundvattentytan. Vidare skall vid sådan exploatering det översta växtbärande marklagret tillvaratagas och utbredas på grustagets botten- och

slänttytor efter hand som arbetet fortskrider.

Yttre skyddsområdet.

1. Upplag av oljeprodukter, tjärprodukter, organiska lösningsmedel, industriella avfallsämnen, dammbindningsmedel, djur- och växtbekämpningsmedel samt andra för grundvattnet skadliga kemikalier må icke anordnas med mindre åtgärder, som kunna godkännas av hälsovårdsnämnden, vidtagas till förhindrande av att dessa ämnen nedtränga i marken.

2. Tipping av avfall eller av annat, som kan medföra risk att grundvattnet förorenas, får icke förekomma utan hälsovårdsnämndens tillstånd.

3. Avloppsanläggning får icke anordnas utan hälsovårdsnämndens tillstånd.

4. Maskin driven med flytande bränsle får icke uppställas för stadigvarande bruk med mindre åtgärder, som kunna godtagas av hälsovårdsnämnden, vidtagas till förhindrande av att för grundvattnet skadliga ämnen nedtränga i marken.

5. Vid exploatering av grus- eller sandtäkt får grävning icke ske till större djup än vad som motsvarar den beräknade högsta grundvattenytan. Vid sådan exploatering skall det naturliga vegetations-
täcket återställas.

Jämlikt 2 kap. 62 § andra stycket vattenlagen skall vattenrättsdomaren anmäla beslutet om servitut hos inskrivningsdomaren i Sunnerbo domsaga för vederbörlig anteckning i fastighetsboken.

Skada eller intrång på grund av skyddsbestämmelserna.

Uppkommer i framtiden på grund av skyddsbestämmelserna skada eller intrång, som går utöver den av 2 kap. 63 § vattenlagen eller eljest av allmänt gällande rättsregler följande begränsningen i ägares rådighet över sin fastighet, skall skadan eller intrånget ersättas enligt vad i 9 kap. samma lag stadgas. Menar sakägare, att sådan skada eller intrång uppstått, och träffas ej uppgörelse med kommunen, äger sakägaren att genom skriftlig anmälan på det sätt och inom den tid, som fastställts för anmälan av oförutsedd skada i anledning av grundvattnets tillgodgörande, hänskjuta ersättningsfrågan till vattendomstolens prövning.

Vattendomstolen lämnar utan bifall de av ägarna till Trotteslöv Norregård l.⁴⁰ och l.⁴² framställda yrkandena om ersättning för intrångsskräckningar i möjligheterna att exploatera grus inom fastigheterna.

Rättegångskostnader.

Kommunen förpliktas utgiva ersättning för kostnader å målet till ägarna av Trotteslöv Norregård l.³⁹ - l.⁴² samt Torg l.²⁷ med tillhopa tretusennishundretjugotvå (3.922) kronor 35 öre, därav 1.500 kronor utgör arvode åt advokaten Thorwald Fröberg i Värnamo, 1.850 kronor arvode åt ingenjören Ingenar Grangård, Stellan Jacobson Ingenjörbyrå AB, Göteborg, samt återstoden ersättning för Fröbergs och Grangårds kostnader.

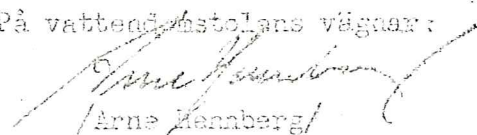
Härutöver har kommunen att ersätta nämnda fastighetsägare för vad de visa sig ha utgivit för ett gemensamt exemplar av denna dom.

Domstolskostnad.

Det åligger kommunen att till vattendomstolens kansli enligt särskild förteckning gälta sådana kostnader, som avses i 11 kap. 97 § vattenlagen.

Fullföljdshänvisning ----- se bilaga.

På vattendomstolens vägnar:


/Arne Hennberg/